

Kolēģi atvadās no aktiera Ancāna

Rīgā, Sv. Jēkaba katedrālē, otrdien tuvinieki, draugi, dažādu paaudžu teātra un kino cilvēki atvadījās no izcilā aktiera Romualda Ancāna. Skatītāju iemīļotā skatuves mākslinieka sirds pārstāja pukstēt 67 gadu vecumā infekcijas slimības dēļ: hepatīts C enerģisko, humorpilno un stipro Latgales vīru skāra negaidīti, asi un nežēlīgi.

«Viņam bija reti dota Dieva pievilcība un cilvēcīgais siltums. Kā cilvēks viņš visus pievilka un apbūra,» –

šādus vārdus nu jau mūžībā aizgājušajam aktierim Romualdam Ancānam veltījis kinorežisors Jānis Streičs. Tā nu sagadījies, ka tieši Streičs aktierim dāvāja viņa mūža lomu – brašo Rudupu Rūdi filmā «Rūdolfā mantojums». «Kad izlasīju šo stāstu, man viss iekšā sāka trīcēt, jo šī loma ir tik bagāta un emocionāla. Godīgi sakot, pat bija bišķiņ bail,» pirms filmas pirmizrādes intervijā «Neatkarīgajai» toreiz atzina talantīgais aktieris. Viņš vēl nespēja ietērt vārdos visas ar šo lomu saistītās izjūtas, taču jau tad pieļāva iespēju, ka tā varētu būt viņa mūža loma.

Nepiepildīta palika Ancāna cerība vēl kādu lomu nospēlēt arī uz teātra skatuves. 1994. gadā pēc Dailes teātrī nostrādātiem 20 gadiem viņš izlēma aiziet no teātra un atgriezties savā pirmajā profesijā – celtniecībā. Taču vēl pērn aktieris vaļširdīgi atzina: visus šos garos gadus, kurus bijis prom no teātra, viņu nav pametusi sajūta, ka vēl atgriezīsies uz skatuves. Protams, pats pie režisoriem viņš negāja un neko nelūdza, bet sajūta, ka kaut kam vēl jābūt, ka viss vēl nav izspēlēts, sirdī sāpīgi gruzdēja...

Zemes klēpī aktiera mirstīgās atliekas guldītas Vārkavas novada Muktu kapsētā, un par sava tēta un vecātēva aiziešanu nu sirds sāpēs gruzd trim bērniem un sešiem mazbērniem. Un, protams, visiem aktiera draugiem un talanta cienītājiem.

**

Fakti

Romualda Ancāna (1.04.1944.–15.09.2011.) spilgtākās kinolomas:

- «Limuzīns Jāņu nakts krāsā» (rež. Jānis Streičs, 1981)
- «Cilvēka bērns» (režisors Jānis Streičs, 1991)
- «Likteņdzirnas» (režisors Jānis Streičs, 1997)
- «Baiga vasara» (režisors Aigars Grauba, 2000)
- «Rudens rozēs» (režisors Jānis Streičs, 2004)
- «Rīgas sargi» (režisors Aigars Grauba, 2007)
- «Rūdolfā mantojums» (režisors Jānis Streičs, 2010)

**

SĀPĒJA

Romualds Ancāns neslēpa, ka, savulaik aiziet no teātra, nebija grūti, grūti bijis pēc tam. Tas esot līdzīgi kā iegrūst roku verdošā ūdenī: uzreiz jau nesāp, sāp pēc tam...

SIRDS AKTIERIS – tā Romualdu Ancānu raksturojis kinorežisors Jānis Streičs, kurš savās filmās izcilā aktiera talantu parādījis visspilgtāk. Viņa uzņemtais «Rūdolfā mantojums» arī bija pēdējais Ancāna kino darbs.

GAIDĪJA ATGRIEŽAMIES

Pēdējos sešpadsmit gadus, ko Ancāns bija prom no Dailes teātra, viņš cerējis, ka vēl atgriezīsies uz skatuves. Iespējams, par to būtu priecājusies arī skatuves kolēģe Lilita Ozoliņa. Teikt ardievas savam kolēģim ieradās arī aktieris Kaspars Pūce (no kreisās), bijušais Dailes teātra direktors Aivars Līnis un aktieris Pēteris Gaudiņš.

UZ VIENAS SKATUVES daudz pudu sāls ar Romualdu Ancānu kopā apēdis arī viņa vecākais kolēģis Aivars Siliņš.

AR LOMĀM savās veidotajās filmās Romualda Ancāna dabas doto talantu un personības valdzinājumu novērtējuši arī režisors Aigars Grauba un producents Andrejs Ēķis.

PIRMAJĀ FILMĀ

Aktieris Rūdolfs Plēpis (attēlā kopā ar dramaturgu un režisoru Andreju Miglu) ar Ancānu pirmoreiz satikās vienā no savām pašām pirmajām filmām – režisora Arvīda Krieva kursadarbā.

PĒDĒJOREIZ Jānis Paukštello ar savu kursabiedru Romualdu Ancānu satikās «Rūdolfā mantojumā». Attēlā

Jānis Paukštello ar sievu Elīnu.

VĪRĪŠKĪGS, lepns, neatkarīgs un reizē ļoti emocionāls vīrietis – tāds Romualds Ancāns paliks aktrises Olgas Dreģes atmiņā. Viņas atveidotā varone filmā «Rūdolfā mantojums» pārkrusta Rudupu Rūdi, ievadot mūžības ceļā. «Viņš tik skaisti aktieriski to darīja, ka es pilnīgi raudāju. Vēlāk viņš man teica, ka šim kadram esot ļoti nopietni gatavojies...»

AR SAULES pielietām dzeltenām krizantēmām no Romualda Ancāna atvadīties ieradās aktieris Gunārs Placēns ar dzīvesbiedri (priekšplānā).

ARĪ JAUNIE Dailes teātra aktieri Kristaps Rasisms (no kreisās), Inita Dzelme un Mārtiņš Počs izrādīja godu aizsaulē aizgājušajam skatuves māksliniekam.